

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Sveikatos ugdymas ir stiprinimas	

Anotacija
Dalykas skirtas supažindinti su sveikatos ugdymo ir stiprinimo pagrindais, sveikatos stiprinimo strategijomis ir veiklos kryptimis, sveikatos mokymo formomis ir metodais, sveikatos stiprinimo programų ir projektų rengimu ir vertinimu.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Vaida Taminskienė Kitas (-i):	Visuomenės sveikatos katedra Sveikatos mokslų institutas Medicinos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirma	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	5 semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Bendrosios ir sveikatos psichologijos, sveikos gyvensenos, prevencinės medicinos, sveikatos politikos pagrindų žinios	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	66	69

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Suteikti žinių apie: <ul style="list-style-type: none"> - Sveikatos ugdymo ir stiprinimo principus, strategijas, pagrindines veiklos kryptis, sritis ir priemones - Prevencinių programų planavimo, rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo principus - Sveikatos mokymo ir stiprinimo teorijas, metodus - Sveikatą stiprinančios aplinkos kūrimo principus Ugdyti bendrąsias kompetencijas: analitinį, sisteminių, kritinį mąstymą, gebėjimą dirbti savarankiškai ir komandoje, gerbiant įvairovę ir lygybę, vadovaujantis aukščiausiais profesinės etikos ir pagarbos žmogaus teisėms standartais, formuoti skaitmeninių informacinių ir komunikacijos technologijų naudojimo įgūdžius. Ugdyti dalykines kompetencijas: gebėjimą taikyti sveikatos mokymo ir stiprinimo teorijas, metodus, stiprinant gyventojų sveikatą; gebėjimą rengti prevencines programas ir dalyvauti jų įgyvendinime; gebėjimą efektyviai komunikuoti sveikatos informaciją, bendradarbiauti ir atstovauti sveikatos interesus skirtinguose lygmenyse.			
Studijų programos studijų siekiniai	Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1.1 Sisteminis kritinis mąstymas, analizavimas, informacijos sintezavimas	Gebės rinkti, analizuoti ir kritiškai vertinti sveikatos informaciją ir ją pritaikyti visuomenės sveikatos problemų sprendimui	Literatūros paieška, analizė ir kritinis vertinimas; sisteminė literatūros apžvalga	Kaupiamasis žinių ir įgūdžių vertinimas seminarų ir pratybų metu; Sveikatos
10.1 Prevencinių sveikatos intervencijų bei programų rengimas, įgyvendinimas ir	Žinios prevencinių programų planavimo, rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo principus, gebės inicijuoti ir dalyvauti	Įtraukiančios paskaitos ir seminarai; Individualios ir grupinės užduotys; Atvejų analizė;	stiprinimo projekto rengimas ir pristatymas; Testai, skirti įvertinti žinias įgytas kurso metu

vertinimas	prevencinių programų įgyvendinime	Sveikatos stiprinimo projekto rengimas ir pristatymas; Konsultacijos; Individualaus pranešimo rengimas ir pristatymas;	
11.1 Komunikacija ir bendradarbiavimas su sveikatos priežiūros ir kitų sričių specialistais	Gebės efektyviai komunuoti sveikatos informaciją ir bendradarbiauti su kitų sričių specialistais, suinteresuotais dalyviais, piliečiais, gebės atstovauti sveikatos interesus tarpdalykiniame kontekste nacionalinėje ir tarptautinėje erdvėje		
12.1 Sveikatos mokymo ir stiprinimo organizavimas bei įgyvendinimas, piliečių įgalinimas	Žinos sveikatos mokymo ir stiprinimo teorijas, metodus bei gebės juos efektyviai taikyti stiprinant gyventojų sveikatą		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Sveikatos ugdymo ir stiprinimo samprata, pagrindiniai sveikatos stiprinimo principai. Sveikatos stiprinimo raida	2		2	2			6	4	Literatūros skaitymas ir analizė
2. Sveikatos ugdymo ir stiprinimo strategijos, pagrindinės veiklos kryptys, sritys, priemonės, iššekliai			2	4			8	4	Literatūros skaitymas ir analizė; grupinės užduotys
3. Sveikatos stiprinimas ir ligų prevencija. Ligų prevencijos lygiai. Visuomenės sveikatos stiprinimo funkcijos. Salutogenezės teorija. Salutogeninio modelio panaudojimas sveikatos stiprinimo veikloje	4		2	4			10	6	Literatūros skaitymas; situacijų analizė
4. Sveikatos ugdymas ir mokymas. Sveikatos mokymo formos ir metodai. Sveikatos informacijos komunikavimas	2		4	6			10	10	Literatūros skaitymas ir analizė; sveikatos mokymo metodo parengimas ir pristatymas; sveikatos informacijos komunikavimo priemonės parengimas
5. Sveikatos elgesys. Sveikatos elgsenos teorijos ir modeliai. Jų praktinis panaudojimas			2	2			4	6	Literatūros skaitymas ir analizė; praktinis modelių pritaikymas vykdant sveikatos stiprinimo projektus

6. Sveikatą stiprinančios aplinkos kūrimas. Sveikatą stiprinanti mokykla, universitetas, darbo vieta, ligoninė, miestas			2	6			8	12	Literatūros skaitymas ir analizė; mokslinės literatūros apžvalga
7. Šiuolaikinės sveikatos stiprinimo strategijos: sveikatos netolygumai ir jų mažinimas, socialinė rinkodara, sveikatos stiprinimo pajėgumų didinimas.	2		2	2			8	6	Literatūros skaitymas ir analizė
8. Sveikatos raštingumas. Sveikatos raštingumo vertinimo ir gerinimo metodai	2		2	2			6	4	Literatūros skaitymas ir analizė; atvejo analizė
9. Sveikatos ugdymo ir stiprinimo programų planavimas, rengimas ir vertinimas	2		2	4			8	15	Literatūros skaitymas ir analizė; projekto rengimas, pristatymas; projektų vertinimas
Iš viso	14		20	32			66	69	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų ir pratybų metu	Formuojamasis vertinimas	Semestro metu	Studentas geba atlikti nurodytas užduotis bei susipažįsta su nagrinėjamomis temomis. Seminarų metu studentas išmoksta aiškiai ir konkrečiai formuluoti problemą, ją pagrįsti ir analizuoti. Už praleistus 3 ir daugiau seminarų studentas atsiskaito parašydamas 3-5 psl. referatą praleista tema. Be pateisinamos priežasties studentui praleidus 3 seminarus, studentui neleidžiama atlikti kitų darbų ir dalyvauti seminaruose. Tokia galimybė jam suteikiama tik kitais studijų metais.
Kaupiamasis žinių ir įgūdžių vertinimas seminarų ir pratybų metu	20 proc.	Semestro metu	Kiekvieno užsiėmimo metu vertinamas aktyvus studento dalyvavimas, įsitraukimas į diskusijas ir grupines veiklas, namų darbų bei užduočių atlikimas, pranešimų rengimas ir pristatymas.
Testai	50 proc.	Semestro metu	2 testai po 10 uždavimų ir atvirų klausimų, kurių kiekvienas vertinamas nuo 1 iki 3 balų, maksimaliai galima surinkti 20 balų: 10 – puikios žinios ir gebėjimai; 19-20 taškų 9 – labai geros žinios ir gebėjimai; 17-18 taškų 8 – geros žinios ir gebėjimai; 15-16 taškų 7- vidutinės žinios ir gebėjimai; 13-14 taškų 6 – patenkinamos žinios ir gebėjimai; 11-12 taškų 5 - silpnos žinios ir gebėjimai; 9-10 taškų 4,3,2,1,0 (neišlaikyta) – nepatenkinamos žinios ir gebėjimai; 0-8 taškai
Sveikatos stiprinimo projekto rengimas ir pristatymas	30 proc.	Semestro metu	Iki gruodžio 1 d. studentai grupėse po 2 turi parengti ir pateikti sveikatos stiprinimo ir ugdymo projektą pasirinkta tema (10-15 psl. apimties). Projekte turi atsispindėti temos aktualumas, aiškiai suformuluojami projekto tikslai ir uždaviniai, priemonės, terminai, aprašomi išteklių, laukiami rezultatai bei rodikliai jiems vertinti. Atskiro užsiėmimo metu pristatomas parengtas projektas. Vertinama 10 balų sistema: 10 – puikiai parengtas ir pristatytas projektas 9 – labai gerai parengtas ir pristatytas projektas 8 – gerai parengtas ir pristatytas projektas

			7 – Vidutiniškai parengtas ir pristatytas projektas 6 – Patenkinamai parengtas ir pristatytas projektas 5 – silpnai parengtas ir pristatytas projektas 4,3,2,1,0 (nepatenkinamai) – netenkinami minimalūs reikalavimai
--	--	--	---

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Haugan, G., & Eriksson, M.	2021	Health Promotion in Health Care - Vital Theories and Research		Springer International Publishing AG.
Almeda Vaidelauskaitė, Higienos instituto Sveikatos informacijos centras	2019	Sveikatos informacijos komunikacija. Metodinės rekomendacijos		https://www.hi.lt/uploads/Products/product_209/Sveikatos_komunikacija_2019_SIC.docx.pdf
French J.	2017	Social Marketing and Public Health. Theory and Practice	2nd edition	Oxford University Press
Z. Javtokas	2015	Sveikatos stiprinimo konspekto papildymas		Vilnius
Sveikatos mokymų ir ligų prevencijos centras	2014	Visuomenės sveikatos stiprinimo vadovas savivaldybėms		https://www.hi.lt/uploads/Sveikatos%20stiprinimo%20centras/Programos%20ir%20projektai/2014-09-09-7_Visuomenes_sveikatos_stiprinimo_vadovas_savivaldybems_2014_galutinis.pdf
A. Kalinkevičienė, S. Ustilaite	2013	Sveikatos ugdymo seminarų medžiaga studentams: metodinė priemonė		Vilnius: leidykla „Edukologija“,
Z. Javtokas	2012	Sveikatos mokymas. Mokymo formos ir metodai		Vilnius: Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras
Z. Javtokas	2009	Sveikatos stiprinimo konspektas		Vilnius
V. Šveikauskas	2008	Sveikatos edukologija.		Kaunas: Technologija
Papildoma literatūra				
Mario C. B. Raviglione, Fabrizio Tediosi, Simone Villa, Núria Casamitjana, Antoni Plasència	2023	Global Health Essentials		Springer Nature Switzerland AG 2023 https://doi.org/10.1007/978-3-031-33851-9
J. Garšvinskaitė	2022	Sveikatos stiprinimas sėdimo darbo organizacijose remiantis holistine perspektyva. Mokslu pagrįstos praktinės rekomendacijos		https://www.ssc.vu.lt/external/ssc/files/2022-2023/Sveikatos_stiprinimas_sedimo_darbo_organizacijose.pdf
Anastasia M. Snelling	2014	Introduction to Health Promotion		John Wiley & Sons, Incorporated
Juškelienė V.	2013	Projektų metodo taikymas sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje		Lietuvos edukologijos universitetas
C.V. Whitman, I.C.E. Aldinger	2009	Case Studies in Global School Health Promotion From Research to Practice		Springer Science+Business Media

COURSE UNIT DESCRIPTION

Course unit title	Code
Health Education and Promotion	

Annotation
The subject will introduce to basics of health education and promotion, health promotion strategies and directions of activity, forms and methods of health education, and the development and evaluation of health promotion programs and projects.

Lecturer(s)	Department, Faculty
Coordinating: assoc. prof. dr. Vaida Taminskienė	Department of Public Health Institute of Health Science Faculty of Medicine
Other:	

Study cycle	Type of the course unit
First	Mandatory

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Face-to-face	5 th semester	Lithuanian

Requisites	
Prerequisites: Knowledge of general and health psychology, healthy lifestyle, preventive medicine, and health policy.	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	135	66	69

Purpose of the course unit: programme competences to be developed

To provide knowledge about:

- Principles, strategies, main directions, areas and measures of health education and promotion
- Principles of planning, development, implementation and evaluation of preventive programs
- Theories and methods of health education and promotion
- Principles of creating a health promoting environment

To develop general competencies: analytical, systematic, critical thinking, the ability to work independently and in a team, respecting diversity and equality, guided by the highest standards of professional ethics and respect for human rights, to form skills in the use of digital information and communication technologies.

To develop subject-specific competencies: the ability to apply theories and methods of health education and promotion for improvement of population health; the ability to develop preventive programs and participate in their implementation; the ability to communicate health information effectively, collaborate and advocate health at different levels.

Learning outcomes of the study programme	Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
1.1 Systematic critical thinking, analysis, synthesis of information	Will be able to collect, analyze and critically assess health information and use it for public health problem solving	Literature search, analysis and critical assessment; Systematic literature review; Engaging lectures and seminars;	Cumulative assessment of knowledge and skills during seminars and workshops; Preparation and presentation of a health promotion project;
10.1 Development, implementation and	Will know the principles of planning, development, implementation and	Individual and group tasks; Case studies;	

evaluation of preventive health interventions and programs	evaluation of preventive programs, will be able to initiate and participate in the implementation of preventive programs	Health promotion project preparation and presentation; Consultations; Individual presentation;	Tests to assess knowledge acquired during the course
11.1 Communication and collaboration with healthcare and other professionals	Will be able to communicate health information effectively and collaborate with specialists in other fields, stakeholders, and citizens, will be able to advocate health in an interdisciplinary context, at national and international level		
12.1 Organization and implementation of health education and promotion, citizen empowerment	Will know the theories and methods of health education and promotion and be able to apply them effectively to promote the health of the population		

Course content: breakdown of the topics	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship/work placement	Contact hours, total	Individual work	Assignments
1. Concept of health promotion and education, basic principles and development of health promotion	2		2	2			6	4	Literature analysis;
2. Health promotion and education strategies, main policies, measures and resources			2	4			8	4	Literature analysis; group tasks
3. Health promotion and disease prevention. Disease prevention levels. Public health promotion functions. Salutogenesis theory. Appliance of salutogenic model in health promotion activities	4		2	4			10	6	Literature analysis; case studies
4. Health education. Forms and methods. Communication of health information.	2		4	6			10	10	Literature analysis; preparation and presentation of health education method; preparation of health communication measure
5. Health behaviour. Health behaviour theories and models. Their practical appliance			2	2			4	6	Literature analysis; practical application of theories for health promotion interventions
6. Creation of health promoting environment. Health promoting school, university, workplace, hospital, city.			2	6			8	12	Literature analysis; scientific literature review

7. Modern health promotion strategies: reducing health inequalities, social marketing, health promotion capacity building	2		2	2			8	6	Literature analysis;
8. Health literacy. Health literacy assessment and improvement.	2		2	2			6	4	Literature analysis; case studies
9. Health promotion project and intervention planning, development and assessment.	2		2	4			8	15	Literature analysis; preparation and presentation of health promotion project; project assessment
Total	14		20	32			66	69	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Active participation during seminars and workshops	Formative assessment	Throughout the semester	Student is able to complete provided tasks, get introduced to analysed topics. During the seminars, the student learns to formulate the problem, justify and analyse it. For missing 2 or more seminars student has to write essay on the missed topic of 3-5 pages. If a student misses 3 seminars without a valid reason, the student is not allowed to do other work and participate in seminars. Such an opportunity is given to him only in the following year of study.
Cumulative assessment of knowledge and skills during seminars and workshops	20 %	Throughout the semester	During each seminar, the student's active participation, involvement in discussions and group activities, completion of homework and assignments, preparation and presentation of reports are evaluated.
Preparation and presentation of health promotion project	30%	Semester	By December 1, students in groups of 2 must prepare and submit a health promotion and education project on a chosen topic (10-15 pages). The project must reflect the relevance of the topic, clearly formulate the project's goals and objectives, measures, terms, describe resources, expected results and indicators for assessing them. The prepared project is presented during a separate session. A 10-point scale is used: 10 – excellently prepared and presented project 9 – a very well prepared and presented project 8 – well prepared and presented project 7 – moderately prepared and presented project 6 – satisfactorily prepared and presented project 5 - poorly prepared and presented project 4,3,2,1,0 (unsatisfactory) - minimum requirements are not met
Tests	50 %	Throughout the semester	2 tests of 10 closed and open questions, each of which is evaluated from 1 to 3 points, the maximum possible score is 20 points: 10 – excellent knowledge and abilities; 19-20 points 9 – very good knowledge and abilities; 17-18 points 8 – good knowledge and abilities; 15-16 points 7- average knowledge and abilities; 13-14 points 6 – satisfactory knowledge and abilities; 11-12 points 5 - weak knowledge and abilities; 9-10 points 4,3,2,1,0 (failed) – unsatisfactory knowledge and abilities; 0-8 points

Author	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication; pages	Publishing house or internet site
--------	-----------------	-------	---	-----------------------------------

Required reading				
Haugan, G., & Eriksson, M.	2021	Health Promotion in Health Care - Vital Theories and Research		Springer International Publishing AG.
Almeda Vaidelauskaitė, Higienos instituto Sveikatos informacijos centras	2019	Sveikatos informacijos komunikacija. Metodinės rekomendacijos		https://www.hi.lt/uploads/Products/product_2019/Sveikatos_komunikacija_2019_SIC.docx.pdf
French J.	2017	Social Marketing and Public Health. Theory and Practice	2nd edition	Oxford University Press
Z. Javtokas	2015	Sveikatos stiprinimo konspekto papildymas		Vilnius
Sveikatos mokymų ir ligų prevencijos centras	2014	Visuomenės sveikatos stiprinimo vadovas savivaldybėms		https://www.hi.lt/uploads/Sveikatos%20stiprinimo%20centras/Programos%20ir%20projektai/2014-09-7_Visuomenes_sveikatos_stiprinimo_vadovas_savivaldybems_2014_galutinis.pdf
A. Kalinkevičienė, S. Ustilaite	2013	Sveikatos ugdymo seminarų medžiaga studentams: metodinė priemonė.		Vilnius: leidykla „Edukologija“,
Z. Javtokas	2012	Sveikatos mokymas. Mokymo formos ir metodai		Vilnius: Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras
Z. Javtokas	2009	Sveikatos stiprinimo konspektas		Vilnius
V. Šveikauskas	2008	Sveikatos edukologija.		Kaunas: Technologija
Recommended reading				
Mario C. B. Raviglione, Fabrizio Tediosi, Simone Villa, Núria Casamitjana, Antoni Plasència	2023	Global Health Essentials		Springer Nature Switzerland AG 2023 https://doi.org/10.1007/978-3-031-33851-9
J. Garšvinskaitė	2022	Sveikatos stiprinimas sėdimuo darbo organizacijose remiantis holistine perspektyva. Mokslu pagrįstos praktinės rekomendacijos		https://www.ssc.vu.lt/external/ssc/files/2022-2023/Sveikatos_stiprinimas_sedimo_darbo_organizacijose.pdf
Anastasia M. Snelling	2014	Introduction to Health Promotion		John Wiley & Sons, Incorporated
Juškelienė V.	2013	Projektų metodo taikymas sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje		Lietuvos edukologijos universitetas
C.V. Whitman, I C.E. Aldinger	2009	Case Studies in Global School Health Promotion From Research to Practice		Springer Science+Business Media